

Celrà

Revista municipal de Quart

Nº 118 - Desembre 2023

Enric Cabarrocas - Brigada

Continguts

Samuel Lado
Andreu Cufí
Adrià Compte
Pau Taberner
Cristina Troyano
Ariadna González
Carles Serra
Joaquim Vilar
Associació de Terrissers artesans de Quart
Amb Ulls de Dona
Dones de Palol d'Onyar
Entitats municipals
Escola Santa Margarida de Quart
Escola 9d4t
INS Vilablareix

Disseny gràfic

TINGLADO

Fotografia portada i entrevista

Carles Palacio

Introducció de llenguatge no sexista

Laberta, agència
de comunicació viva

Dipòsit legal

GI.943-1987

Amb el suport de

Diputació de Girona

Nº 118

Celrà

Revista cultural i informativa
del municipi de Quart

DESEMBRE 2023

Carta de l'alcalde

06

Viu a Quart

08

Entitats

12

Educació

18

Arxiu històric

20

Coneix les Gavarres

22

Entrevista

24

Postals del món

30

Pinzellades històriques

35

Enraonem

36

Entorn Natural

40

ConCiència

44

Pastafang

47

Carta de l'alcalde Ferran Roderó

9

Estimats veïns i veïnes,

Estem a les portes d'acomiar el 2023 i de mirar amb il·lusió l'any 2024. És un bon moment per fer balanç. Si mirem enrere amb realisme, veurem amb satisfacció les coses bones que ens han succeït, i també aquelles no tan bones que ens han de servir d'aprenentatge perquè no tornin a passar. I mirant endavant, hem d'encarar el 2024 amb ganes i il·lusió per poder impulsar tots aquells reptes personals i col·lectius que cadascú es plantegi pel nou any. Projectes que estic segur que ens faran créixer com a persones, com a poble, com a societat i com a país.

Des de l'Ajuntament també passa el mateix. Aquests mesos del 2023 des de la celebració de les eleccions locals, ens han permès conèixer en profunditat el funcionament de l'Ajuntament, la feina de les diferents àrees, l'estat de situació de molts temes, i definir prioritats per donar-ne resposta aquesta darrera

part de l'any. Ens ha permès igualment examinar moltes actuacions i valorar-les, i, de la mateixa manera que passa a nivell personal, analitzar què cal fer millor de cares al proper any, preveient nous projectes i objectius.

Permeteu-me que faci un petit balanç d'aquests primers mesos de mandat, mirant pel retrovisor i analitzant les fites més destacables:

Hem recuperat festes tradicionals organitzades amb la col·laboració de veïns i veïnes i de les entitats. Festes com ara la celebració de la Diada, fent-ne un acte popular per a tothom, o la castanyada.

Estem treballant conjuntament amb l'equip de l'Esplai Quatre Camins perquè aquest sigui una realitat, i perquè Quart pugui gaudir d'un esplai que tanta falta fa pels infants i joves del municipi com a lloc de trobada i com a instrument de cohesió social.

Hem engegat un projecte, juntament amb el Consorci de Benestar Social del Gironès, per entrevistar a totes les persones de més de 65 anys que vulguin participar-hi per conèixer la seva situació personal, saber com estan, i que ens permeti guiar les polítiques futures d'aquest col·lectiu.

Hem posat en valor l'ofici de terrisser, el més representatiu i emblemàtic del nostre municipi, fent una nova versió de la Festa del Fang gràcies a la col·laboració i generositat de l'Associació de Terrissers de Quart, impulsant nous cursos per fer arribar l'ofici als diferents col·lectius i reobrint parcialment el Museu. Aquesta reobertura ens permetrà confeccionar el projecte perquè a partir del 2024 el Museu de la Terrissa estigui obert de forma permanent, convertint-se en l'epicentre de les actuacions culturals del municipi.

Com deia al començament, un cop fet balanç cal mirar endavant, amb les llums llargues, posant la vista al 2024. En aquest sentit, estem treballant per acabar de definir el nostre primer pressupost del mandat i un pla de treball que ens ajudi a dur a terme tots els projectes que volem impulsar en els propers anys, dotant el municipi d'uns serveis, instal·lacions i equipaments excel·lents que ajudin al benestar de les persones i a la cohesió com a poble. Treba-

llem per aconseguir-ho essent molt rigorosos amb els recursos públics de què disposem, que paguem entre tots i amb molt d'esforç, i que, no hem d'oblidar-ho, tenen com a objectiu, justament, que es reverteixin amb millores a la ciutadania.

Heu pogut comprovar ja l'impuls d'alguns dels projectes que estem duent a terme, però molts d'altres els tenim encara "a la cuina", i confio que en breu els podreu anar coneixent. Alguns són projectes lents, perquè requereixen del concurs i la col·laboració d'altres administracions, o bé, senzillament, perquè no disposaven de dotació pressupostària suficient per començar-los. Ara, però, poc a poc aniran veient la llum.

Mirant al futur, deixeu-me també recordar-vos de la situació crítica que vivim referent a la sequera. Perquè l'estalvi que podem generar avui ens permetrà disposar de més aigua en el futur. És responsabilitat de tots que siguem extremadament curosos amb la gestió de l'aigua perquè veritablement la situació dels pantans és molt crítica. Tant de bo es reverteixi, però com podeu veure amb la situació meteorològica, no sembla que sigui l'escenari més realista. Si us plau, tinguem cura i responsabilitat pel bé de tothom.

Tornant a l'experiència d'aquests darrers mesos a l'alcaldia, vull posar de manifest que m'han permès de

conèixer amb més profunditat la tasca que duu a terme tot personal de l'Ajuntament, i em reafirma la gran qualitat humana i tècnica de què disposem, i de la que n'hem d'estar orgullosos tots plegats, ja que gràcies a ells la maquinària rutlla.

Sapigueu que seguirem treballant de valent per a tots vosaltres, que és, en definitiva, per a la convivència i el benestar de tothom.

Amics, amigues, les dates de Nadal sempre són entranyables i molt emotives, i són moments de felicitacions. Desitjo de tot cor, en nom propi i de l'Ajuntament que represento, que els gaudiu, i que siguem agraïts tots plegats per poder ser aquí avui, i si no ens trobem personalment en els diferents actes que anirem fent en aquestes dates, us desitjo des d'aquestes pàgines unes bones festes i un fantàstic 2024.

Viu a Quart Setembre- Novembre

8

Més de 300 persones assisteixen a la commemoració de l'11 de setembre

El passat 11 de setembre, l'Ajuntament de Quart, amb la col·laboració de diferents entitats del municipi, va commemorar la Diada nacional de Catalunya a la plaça de la Vila de Quart.

Més de 300 persones de totes les edats varen participar en algun moment en les diferents activitats que es varen dur a terme.

Al parlament de benvinguda a l'acte, l'alcalde del municipi, Ferran Roderó, va destacar que la celebració de la Diada ens invita a tots a reflexionar tant en el passat històric i cultural com en el futur en el qual la inclusió, la igualtat i la llibertat són valors fonamentals.

Nou curs de sardanes a Quart

L'Ajuntament de Quart ha impulsat un curs gratuït de sardanes. Les sessions s'han iniciat l'1 de desembre i es duran a terme els divendres a les 19.30 hores al gimnàs de l'Escola Santa Margarida de Quart i la seva periodicitat serà setmanal.

Les classes les imparteix la Maria Àngels Salip, responsable de la secció de sardanes del GEIEG i impulsora de la colla sardanista Aires Gironins.

Encara ets temps de participar-hi!

Fem un homenatge a Francesc Picart pels seus 1.500 programes de Ràdio Quart

L'Ajuntament de Quart va dur a terme un homenatge a Francesc Picart, instrumentista de tenora de cobla que des del 1990 du a terme el programa La Principal de Quart de Ràdio Quart (IQartFM 101.0).

Picart, va rebre una placa commemorativa al mes de setembre en motiu dels 1.500 programes, el qual s'emet setmanalment els dissabtes a les 12 h i els diumenges a les 9 h.

La tercera edició de les jornades "Terra i gastronomia" de Quart, més a prop de la ciutadania

Per tercer any consecutiu, terrissa i gastronomia s'han unit en les jornades «Terra i Gastronomia», una iniciativa que posa en valor la terrissa a través de la cuina. En aquesta edició, que va tenir lloc a

l'octubre, el nou equip de govern de l'Ajuntament de Quart va voler donar un gir al projecte apropant-lo a la ciutadania.

El Plat Terrisser d'enguany ha estat una versió de la vedella ofegada amb moniatos i castanyes. 139 persones l'han tastat als cinc als restaurants de Quart que s'hi ha adherit: Can Mascort, Restaurant Arrels, La Parada, Ca l'Àngel i l'Atuell.

El Museu de la Terrissa s'omple d'il·lusió amb la segona edició de la Festa del Fang

Els dissabtes 11 de novembre i 16 de desembre, el Museu de la Terrissa de Quart es va omplir de somriures i il·lusió gràcies a la recuperació de la Festa del Fang 2023.

Després de cinc anys sense dur-se a terme, aquesta segona edició es va poder realitzar gràcies a la coordinació de l'Ajuntament de Quart amb l'Associació de Terrissers Artesanals de Quart i el suport d'Artesania de Catalunya.

A més, va comptar amb la participació de diverses entitats quarternes, com, per exemple, Q-Art i Acció, Associació Excursionista de Quart, Quart de Festa, Amb Ulls de Dona i Dones de Palol d'Onyar; que van ajudar a fer una festa de tots!

Resultats del procés de participació en l'elecció d'alguna de les activitats regulars infantils de la biblioteca

Un dels objectius del nou equip de govern és incrementar la participació ciutadana. Per això la regidoria d'Educació, en col·laboració amb la de Participació Ciutadana, hem treballat perquè els veïns/es de Quart participin en l'elecció d'alguna de les activitats regulars infantils de la Biblioteca de Quart. Es van recollir un

total de 44 respostes en les quals es proposava una o més activitats, de les quals en destaquen les peticions d'activitats per a nadons. A més, el 25,5% de les peticions sol·licitaven sessions de conta-contes, el 15,3% sessions de música, el 8,2% titelles i el 6,1% tallers científics.

Arran d'aquests resultats s'ha escollit les següents activitats mensuals de gener a maig del 2024.

- Taller de música per nadons
- Contes i cançons (Més de 2 anys)
- Taller de ciència STEAM (7 a 12 anys)

A més, també s'ha tingut en compte a l'hora d'escollir els espectacles per al projecte Escenaris 2024 del Consell Comarcal del Gironès.

Subvencionem la totalitat del servei de teleassistència

A partir d'ara l'Ajuntament de Quart finançarà la totalitat del servei de teleassistència que el Consorci de Benestar Social del Gironès-Salt ofereix als usuaris/es empadronats/des al municipi.

Així ho va decidir el nou equip de govern amb l'objectiu de continuar reforçant les mesures per tenir cura de les persones grans del poble. Tots els veïns i les veïnes de Quart adherides a aquest servei domiciliari dirigit a persones grans es beneficiaran de la seva gratuïtat.

Recollim les incidències de la línia regular d'autobús

Des de l'Ajuntament de Quart volem millorar el servei que s'ofereix l'ATM al terme municipal de Quart amb les línies regulars d'autobusos.

Per això, volem traslladar-los les problemàtiques o suggeriments concrets dels veïns/es del municipi. Amb aquest objectiu, s'ha iniciat una recollida d'incidències o

suggeriments concrets que ajudaran a poder-ho treballar amb ells.

Hem creat un qüestionari perquè ens en puguis fer arribar tota la informació del que ha passat: <https://bit.ly/IncidènciesBusQuart>

Una castanyada popular amb més de cent infants

El diumenge 28 d'octubre a la tarda es va dur a terme la castanyada popular al pàrquing del Local Social de Quart. Més de 100 infants i les seves famílies varen gaudir d'una tarda ben divertida.

Durant l'acte es va dur a terme un taller infantil de decoració de paperines de castanyes a càrrec de l'equip de monitores de l'Espai 4 Camins.

A continuació, l'entitat Q-Art i Acció va dur a terme una actuació teatral per a infants en la qual la Castanyera i finalment, la comissió de festes de Quart, Quart de Festa, varen cuinar i repartir castanyes a totes les persones assistents.

QuarTerror omple de terror els carrers del municipi

Durant la vigília de Tots Sants, els carrers del municipi de Quart es van omplir de terror amb QuarTerror. Una jornada horrorosament divertida que va començar amb el Crit o Confit infantil. Més de 600 infants i les seves famílies van fer aquest divertit recorregut pel municipi, a la cerca de les 25 cases col·laboradores preparades per repartir els prop de 5kg de llaminadures que els va donar l'Ajuntament de Quart.

A la mateixa hora els prop de 60 grups inscrits al Terror al Bosc de Can Ferriol van anar vivint una experiència única de terror al mig del bosc!

La festa va finalitzar amb un sopar popular en el qual es van servir més de 500 entrepans gràcies a Quart de Festa!

S'impulsa un estudi per detectar les necessitats de la gent gran del municipi amb el Consorci de Benestar Social del Gironès

A l'octubre vam iniciar, amb la col·laboració del Consorci Benestar Social Gironès-Salt, una recollida de dades per conèixer la realitat social dels majors de 65 anys del municipi. L'estudi s'està realitzant mitjançant un procés de recollida de dades a les 626 persones majors de 65 anys que hi resideixen.

L'alcalde de Quart, Ferran Roderó, ha assenyalat que gràcies a aquesta iniciativa «per primera vegada Quart disposarà d'una radiografia real de les necessitats de la gent gran, la qual ens permetrà donar una resposta eficaç».

Iniciem un projecte amb L'Escola Universitària de la Salut i l'Esport (EUSES) per estudiar els hàbits de vida i la condició física de l'alumnat de Quart

Durant aquest curs escolar 2023-2024, l'Ajuntament de Quart, juntament amb EUSES de la Universitat de Girona, duran a terme el projecte PEHC a les dues escoles del municipi.

Aquesta iniciativa pretén estudiar els efectes del Treball Neuromuscular Integrat en els infants sobre la competència motriu, la predisposició a l'obesitat i l'adherència a recomanacions d'activitat física saludables en els infants.

A l'Escola Nou de Quart s'ha iniciat el mes de novembre de 2023 i els infants de l'Escola Santa Margalida s'hi afegiran al mes de gener del 2024.

Impulsem l'art terapèutic

A través de la Regidoria de Gent Gran s'ha establert una col·laboració de pràctiques del Màster Integratiu en Artteràpia, organitzat per la Fundació UdG, per realitzar una nova activitat regular d'art terapèutic dirigit a persones grans del municipi.

L'objectiu és la promoció del benestar entre aquest col·lectiu de persones, a través d'expressió dels seus sentiments mitjançant diferents llenguatges artístics.

El curs, de caire anual, és impartit per l'artista Irina Rosés, alumna de pràctiques d'aquest Màster Integratiu d'Artteràpia.

Èxit de participació en la donació de sang en reconeixement a l'Ismael Martín

El 16 de novembre va tenir lloc una nova donació de sang amb l'organització del Banc de Sang i la

col·laboració de l'Associació de Donants de Sang de Girona i l'Ajuntament de Quart.

Aquesta donació va ser especial, atès que es va fer en reconeixement d'Ismael Martín Barroso, veí de Quart que el passat 27 de maig va morir a causa d'una leucèmia mieloide aguda.

Per primera vegada a Quart, hi van haver més de cent donacions. En concret, les xifres que es varen recollir varen ser les següents:

- 107 donacions de sang (13 per primera vegada)
- 7 donacions de plasma
- 12 oferiments

El Museu de la Terrissa de Quart reobre les seves portes

El 18 de novembre, el municipi de Quart va acollir l'acte de reobertura del Museu de la Terrissa de Quart, un equipament museístic dedicat a la preservació i difusió dels més de set-cents anys d'història del llegat terrisser al municipi.

A l'acte hi va participar el president de la Diputació de Girona, l'alcalde de l'Ajuntament de Quart, i el secretari de l'Associació de Terrissers de Quart.

El museu va ser tancat el 2020 i ara, tres anys més tard, el nou equip de govern de l'Ajuntament de Quart reobre les portes.

Ferran Roderó, va destacar que «volem recuperar la terrissa com a pilar de la nostra identitat. Per això, fem una

aposta clara per la dinamització del Museu, un equipament que mai hauria d'haver tancat atès que explica a la ciutadania l'ofici i la importància del que havia estat l'eix principal de Quart durant segles: la terrissa». L'alcalde va aprofitar per presentar la creació del Consell Assessor del Museu, format per experts i representants de les diferents administracions.

El museu ha començat a obrir els caps de setmana i l'Ajuntament començarà a construir el projecte de dinamització.

Quart commemora el 25N amb una jornada molt emotiva

El 25 de novembre, Dia Internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones, vam preparar un dia especial per commemorar-lo amb diverses activitats per a totes les edats. L'Ajuntament de Quart, Amb Ulls de Dona i Dones de Palol es van unir per commemorar-lo en un emotiu acte en el qual es va llegir el manifest institucional.

A més, es varen fer ofrenes de flors i es varen plantar llavors en l'homenatge "No sabien que érem llavors" a totes les víctimes que han patit aquest tipus de violència, tant dones com infants.

Finalment, vam recitar el poema "Ja no viu" de Gisela Fernández. Totes unides perquè els feminicidis, com els que ens explica la poetessa cassanenca, no es continuïn duent a terme.

Tallers de fang de terrissa per a infants majors de 8 anys

L'Associació de Terrissers Artesans de Quart i l'Ajuntament de Quart van organitzar un taller de terrissa perquè els infants poguessin descobrir el món de la terrissa amb les seves pròpies mans.

Cada una de les quatre sessions van ser impartides per l'Associació de Terrissers Artesans de Quart al mateix Museu de la Terrissa.

Veient l'èxit dels tallers, treballarem per oferir una proposta de taller amb l'Associació que els doni continuïtat!

La pertinença dels que no hi són

Amb motiu del Dia Internacional del Dol Perinatal, Gestacional i Neonatal, el 27 d'octubre, l'Ajuntament de Quart va organitzar un taller de constel·lacions familiars.

Sota el títol de «La pertinença dels que no hi són», la sessió es va dirigir a les famílies que han viscut la pèrdua d'un infant en període gestacional. L'activitat era gratuïta per a les famílies empadronades al municipi de Quart.

El taller va anar a càrrec de la constel·ladora Maria del Pilar Pérez, i hi van assistir 6 famílies.

Entitats Gener-Març

12

CFS Quart

infosquart@gmail.com

El FS Quart som l'equip de futbol sala establert al poble des del 2016. Durant aquests anys han passat desenes de jugadors i jugadores que han après amb nosaltres sobre aquest esport i el més important, han après els valors d'esportivitat i igualtat que és la base del nostre club.

Aquest any l'aposta del club és per presentar-nos per primer cop a la lliga de veterans de Girona. L'equip dels veterans del Quart està format majoritàriament per futbolistes de diferents temporades del sènior del club i per tant, coneixen l'estil de joc i senten els colors de la samarreta de l'equip del nostre poble. Tots els membres de l'equip tenen més de 35 anys i alguns d'ells feia anys que no practicaven aquest esport. Les ganes i la il·lusió però, han sigut la bandera d'aquest grup i el projecte està esdevenint un dels més engrescadors de la història recent d'aquest club.

Estem segurs que seguirem tenint molts èxits amb la creació d'aquest equip fantàstic de persones que defensaran fins a l'últim segon de partit l'escut que duem al cor, l'escut del FS Quart.

Els Pastorets de les Gavarres... 10 anys després!

El Nadal d'aquest 2023 és una efemèride important pel grup Q-Art i Acció! ja que el projecte de Els Pastorets de les Gavarres fa 10 anys. Allò que va començar com un experiment escrit en un tovalló de paper al Bar del Local Social per intentar "pescar" les nostres filles i fills per "fer alguna cosa junts per Nadal" ha esdevingut, sense pretendre-ho, una de les activitats que més il·lusió ens fan. No només pel caràcter còmic i desenfadat de la representació, que ens permet treure el nostre costat més "gamberro", sinó també perquè és una producció que engresca tant als membres de la companyia com a persones que han passat pel grup en un moment o altre i que, per aquesta posada, tornen a calçar-se, per unes setmanes, les botes d'actors i actrius. Això fa que cada any aquesta producció compti amb gairebé una trentena de persones que s'ho passen bé i fan gaudir del teatre.

A banda d'aquesta celebració, volem posar èmfasi en les diverses activitats que el grup ha fet al municipi al llarg d'aquest 2023. Per una banda, el 23 i 24 de setembre es va portar a terme el muntatge de El Rei Lear, un text de l'any 1600 amb una temàtica molt actual i controvertida sobre l'egoisme i la crueltat de l'ésser humà. Per altra banda, i amb col·laboració amb altres entitats del municipi, hem realitzat activitats d'allò més variades. El mes d'abril vàrem col·laborar amb l'AFA de la llar d'infants La Baldu-

fa amb la representació de la Llegenda de Sant Jordi. Els mesos de març i novembre hem contribuït en la teatralització d'algunes de les sortides de l'Associació Excursionista Quart. El mes de juliol, en el marc de la Festa Major, es va portar la producció "Perruqueria de Senyores". Durant els mesos de setembre, octubre i novembre hem pres part en les activitats culturals del municipi de la Diada Nacional de Catalunya, la Castanyada i la Fira del Fang.

Tot plegat, ara que tanquem l'any, ens engresca a continuar sent part activa del teixit associatiu del nostre municipi.

Ah! I us esperem els dies 22 i 23 de desembre al Local Social de Quart per bufar junts les 10 espelmes!

Aquest mes de maig, ens hem constituït com a Associació en defensa dels gats comunitaris o de medi obert, abans anomenats gats de carrer. L'embrió d'aquesta associació data de l'any 2015, quan l'Ajuntament d'aquell moment en saber que com a persona voluntària em dedicava a cuidar els gats de la Creueta alimentant-los, cuidant-los i portant-los al veterinari quan feia falta, em va proposar dur a terme aquesta tasca a tot el municipi quartenc amb l'aportació econòmica de l'Ajuntament per a les esterilitzacions. El vam anomenar: Projecte Gat Quart.

Avui l'associació rep el nom de ProGat Quart i ja som més persones que estem legalment constituïdes i que continuem aquesta tasca de cuidar les colònies felines i fent el CER (captura, esterilització i retorn dels gats/es a la mateixa zona a on viuen). Fem una tasca voluntària, per tant, no remunerada i el nostre objectiu és el benestar d'aquests animals que són fruit de l'abandonament (delicte penal) i de gatinades no desitjades.

La Llei de Protecció d'animals de Catalunya; Decret legislatiu 2/2008 de 15 d'abril i la recent Llei Estatal 7/2023, de 28 de març, de protecció dels drets i del benestar animal ens empara. Fem un repàs d'alguns articles:

Article 3.p: Cuidador/a de colònia felina, és la persona autoritzada que cuida als gats pertanyents a una colònia, seguint un mètode de gestió d'aquesta colònia.

Article 3.u: Gat comunitari, es considera aquell individu de l'especie Felis Catus, que viu en llibertat, però vinculat a un territori que és la seva llar, i que té un baix grau de socialització.

Article 3.w: Gestió de colònies felines, és el procediment mitjançant un grup de gats comunitaris no adoptables, són alimentats, censats, medicats, etc. i controlats poblacionalment mitjançant el mètode CER.

Article 3n: CER: Captura, esterilització i retorn dels gats comunitaris al seu territori o zona d'origen. El personal veterinari autoritzat també realitzarà un marcatge a una orelleta per a la seva identificació com a gat esterilitzat i controlat.

Finalment, dir-vos que som un grup de persones que ens dediquem a aquesta tasca voluntària i cívica, que no ens dediquem a les adopcions, tampoc som un centre ni un refugi d'animals, ni tenim un espai físic, ni som cases d'acollida. Treballem i actuem in situ, en el lloc que viuen aquests animals.

Respectem a aquests gats comunitaris que alguns ho passen malament, no els hi feu la vida més dura i no oblidem que maltractar els animals està tipificat com a delicte penal molt greu en els articles 74 i 75. També demanem respecte i empatia a la nostra tasca voluntària que beneficia a tothom, tant als gats comunitaris com a les persones del nostre municipi.

Si vols col·laborar o tens algun dubte, pots contactar amb nosaltres: progatquart@gmail.com

Amb l'arribada del setembre acomiadem l'estiu i donem la benvinguda a la humida tardor, que ens porta un canvi de paisatge amb uns colors ben particulars. Així doncs, nosaltres comencem de nou amb moltes ganes de col·laborar amb la Baldufa, de preparar activitats i xerrades pels infants i les famílies.

Aquest mes d'octubre s'ha renovat la Junta de l'associació amb relleus a la secretaria i la tresoreria, ja que els infants de les famílies que se n'encarregaven ja han començat l'escola dels "grans"! Aquest curs s'han incorporat noves famílies al nostre equip, que ens aporten energia renovada amb noves idees i inquietuds que complementen la línia establerta.

Des de l'inici del curs, hem col·laborat en l'activitat de la Castanyada, i ja ens preparem per tornar a preparar la rebuda del patge, la loteria de Nadal de La Baldufa, la celebració de Sant Jordi, les xerrades per a famílies d'infants de 0 a 3 anys i les sortides per conèixer-nos millor! La primera ha estat aquest mateix mes de novembre, amb una visita a La Fageda d'en Jordà, a la Garrotxa, on vam poder gaudir de la visita a la granja i d'una autèntica passejada de tardor amb carruatge i tot! Com ens agrada la tardor a tots, grans i petits!

També seguirem treballant en el projecte Pati, per a col·laborar amb les educadores i el consistori en la millora contínua de les instal·lacions amb el suport de l'AFA, així com a diverses iniciatives per aconseguir fons per finançar les diferents activitats per a famílies i la compra de material i mobiliari per a la Llar d'Infants. En aquest sentit, aquest curs els infants ja podran gaudir d'estones

de joc simbòlic, al pati de l'escola, amb la cuineta que vam comprar el curs passat, i també estem treballant per habilitar nous espais de joc a la zona d'esbarjo.

Pel que fa a les xerrades, durant aquest trimestre tindrem l'oportunitat d'escoltar a la Marta Castro, especialista en fisioteràpia respiratòria, que ens parlarà dels problemes respiratoris en la infància, com mantenir una bona higiene nasal i com detectar els signes d'alarma. Quines ganes de poder aprendre sobre aquest tema, preparant-nos així per combatre els virus que ens pugui portar l'hivern!.

Una altra activitat en família d'aquest trimestre serà una sessió musical amb Musinfant, especialistes en pedagogia musical de 0-3 anys. La Mònica i la Cristina ens cantaran, ens explicaran una petita història i fins i tot ens deixaran tocar algun instrument, tot això sota la temàtica de la tardor! Ja frissem per assistir al vostre concert! De ben segur serà tot un èxit!

Finalment, no voldríem acomiadar-nos sense desitjar-vos unes Bones Festes, i que tant el Tió com els Reis d'Orient us portin tot allò que els hi heu demanat! No deixeu de gaudir dels vostres infants.

16

Amb ulls de dona i la Fundació "la Caixa" facilitaràn l'accés a extraescolars a infants de Quart que no s'ho puguin permetre

La Fundació "la Caixa", a través de CaixaBank i l'entitat Amb ulls de dona de Quart han signat aquest dilluns 6 de novembre el conveni pel projecte "Cap infant sense extraescolar".

Aquest dilluns 6 de novembre, la presidenta de l'associació Amb ulls de dona de Quart, Maite Castel, juntament amb Mercè Madruga, Laura Just i Maria Sánchez Canaleta, membres de la Junta de l'associació, han signat un conveni amb la Fundació "la Caixa" per facilitar l'accés a activitats extraescolars a infants que no hi puguin accedir per motius econòmics.

El projecte "Cap infant sense extraescolar" abordarà dos conceptes: per una banda, cobrint les despeses de les activitats extraescolars dels infants de famílies amb intervenció dels serveis socials, i per l'altra donant a conèixer als veïns del municipi de Quart les accions de suport de l'associació Amb ulls de dona, dirigides a qualsevol col·lectiu del poble.

A través d'aquest conveni es facilitarà l'accés a una activitat per infant durant el curs 2023-24, a un total de 8 persones d'entre 8 i 16 anys d'edat.

Les despeses associades a la inscripció i manteniment

de l'activitat extraescolar pels alumnes a qui se'ls concedeixi seran íntegrament a càrrec de la Fundació "la Caixa" fins a finalitzar el curs escolar.

Amb aquesta iniciativa, a més, es pretén eliminar els estigmes que pesen a l'hora d'adreçar-se als serveis socials en moments de vulnerabilitat.

Des de l'entitat quartenca Amb ulls de dona volem agrair a l'Ajuntament de Quart que, a través de la regidora de Serveis Socials Elisabet Ribalta, dona viabilitat al projecte.

Showroom d'activitats extraescolars a l'escola 9d4t

L'inici de cada curs escolar suposa per a moltes famílies establir i programar uns calendaris familiars amb l'objectiu d'aconseguir la millor conciliació familiar i laboral amb el benentès que els nostres fills i filles puguin aprendre i divertir-se fora del seu horari escolar, ja sigui durant l'hora del pati del menjador així com a la tarda. Tots sabem que les activitats extraescolars no són imprescindibles però sí que són a vegades i en ocasions puntuals una necessitat per a moltes famílies, ja sigui perquè els infants ho demanen o per logística familiar. És per aquest motiu que des de l'AFA 9d4t hem estat treballant durant mesos per poder oferir als nostres infants i famílies sòcies una gran varietat d'activitats extraescolars: natura, circ, anglès, música, intel·ligència emocional, dansa urbana, robòtica, escacs, multiesports, periodisme,... Totes aquestes activitats complementaran les que ja ofereixen les entitats del nostre municipi, i així donarem opció als petits quartencs i petites quartenques a escollir les activitats que més els hi agradin. S'han buscat activitats per a totes les edats i gustos en dos horaris diferents, de migdia i/o de tarda segons l'activitat i/o l'edat dels infants. Aquest any tenim una gran novetat, i és que algunes de les activitats com natura, circ, multiesports, teatre o fem de periodistes s'han organitzat conjuntament amb l'AMPA de l'escola Santa Margarida, per poder arribar a més infants i sobretot, per tal que els infants de les dues escoles puguin relacionar-se i es pugui crear un vincle

entre els dos centres. Com ja s'ha anat fent els darrers anys, la segona setmana de setembre vam organitzar un showroom on tots els talleristes estaven convidats a participar per poder mostrar les activitats que ofereixen a les famílies i infants, i per poder-se presentar i resoldre dubtes que les famílies poguessin tenir. Va ser tot un èxit! Hi havia molt bon ambient al pati de l'escola on infants i adults voltaven de taula en taula coneixent de més a prop les activitats proposades. Des de l'AFA 9d4t volem donar les gràcies a tots els participants i a totes les famílies que fan possible aquests esdeveniments. Esperem que estigueu gaudint de les activitats extraescolars que heu escollit aquest curs escolar

Educació Quart trimestre

18

La Baldufa llar d'infants

La tardor

Amb l'arribada de la tardor tot comença a agafar un altre ritme a La Baldufa !!!!

És l'inici de noves descobertes, de sortir a fer passejades pel poble, al bosc, al nostre pati, i així poder observar de ben a prop com la natura va fent petits canvis.

Són moments per olorar, sentir, tocar, manipular... tots aquells elements propis d'aquesta estació.

És rebre la visita de la senyora Castanyera i, com no, de celebrar la Festa de la Castanyada amb tots els pares, mares i familiars: estona de cantar i ballar la dansa de la castanyera, de menjar castanyes i moniatos i de retrobar-nos tots junts.

Jardí Vertical

Hola, som els nens i nenes de l'aula Matemàstics de l'escola 9d4t.

Us volem informar que a finals de 5è, el maig del 2023, vam començar un projecte per a la nostra aula. Aquest projecte va sorgir a partir d'un repte que ens va proposar la nostra mentora. Aquest repte consistia en crear un jardí vertical perquè la nostra aula fos més bonica.

Us preguntareu, què és un jardí vertical? Doncs, un jardí vertical és un suport que es posa a la paret en vertical. En aquest suport es posen plantes dins d'un test que està col·locat amb un ganxo o sobre una petita superfície. Concretament, nosaltres vam utilitzar: un palet de fusta, vam dissenyar i crear testos amb diferents materials (plàstic, fang, fusta...) i vam comprar plantes, ganxos i terra per plantar-les. També tenim aigua per cuidar-les.

Però, abans de demanar tots els materials necessaris vam haver de fer el disseny i prendre mesures de com el volíem tenir per aprofitar l'espai al màxim. Com ho vam fer?

Primer vam dissenyar l'estructura amb les mesures exactes, com hem explicat abans. Mentre el material arribava a l'escola, nosaltres creàvem el nostre test que seria únic. Més tard, amb el test fet, vam mesurar la seva capacitat per saber la terra que hi cabia i, per tant, necessitaríem.

El curs següent, ens van donar l'estructura (palets de fusta) que la vam posar a la paret. Seguidament, ens van donar la resta de materials que necessitàvem per muntar el jardí vertical. Per muntar-lo, vam agafar els testos, els vam omplir de terra, posant una planta dins de cada un, i les vam regar.

Considerem que tenir un jardí vertical a la nostra aula ens dona un ambient de natura i tranquil·litat. Estem molt contents de tenir-ne un.

Celebrem la castanyada a l'escola

Quan comença la tardor, l'escola s'omple de fulles, olor a castanyes torrades i dels colors propis d'aquesta estació. El passat 27 d'octubre vam celebrar la festa de la Castanyada a l'Escola Santa Margarida.

Al llarg del dia vam realitzar diferents activitats conjuntes infantil i primària. Els padrins i padrines (alumnat de 3r, 4t, 5è i 6è) amb els seus fillols i filloles (infants d'I3, I4, I5, 1r i 2n) van començar el matí preparant les seves paperines, van escoltar i ballar cançons de la tardor, van explicar i llegir contes.

Després del pati, es va fer l'entrega dels premis del concurs de tardor en família. Aquest any els nens i nenes amb l'ajuda de les seves famílies han hagut de fer volar la imaginació per crear un mòbil de tardor amb elements naturals (fulles, troncs, fruits: glans, castanyes, pinyes, magranes...). La participació ha estat molt alta i el vestíbul de l'escola ha quedat genial.

Durant la tarda hem obert les portes de la nostra escola a totes les famílies, amics i amigues per celebrar aquesta festa conjunta. Els hem sorprès amb les danses que l'alumnat s'ha preparat amb les mestres de música de l'escola.

Per acabar aquesta celebració, l'alumnat de sisè ens han repartit les castanyes que els pares, mares, avis, tiets... voluntaris ens han vingut a coure. Padrins i fillols han pogut compartir i gaudir junts d'aquest final de festa!

Arxiu històric

1926, Carrer del tren, Quart

Coneix les Gavarres Celrà

Escrit per Andreu Cufí i Genís Ibanco

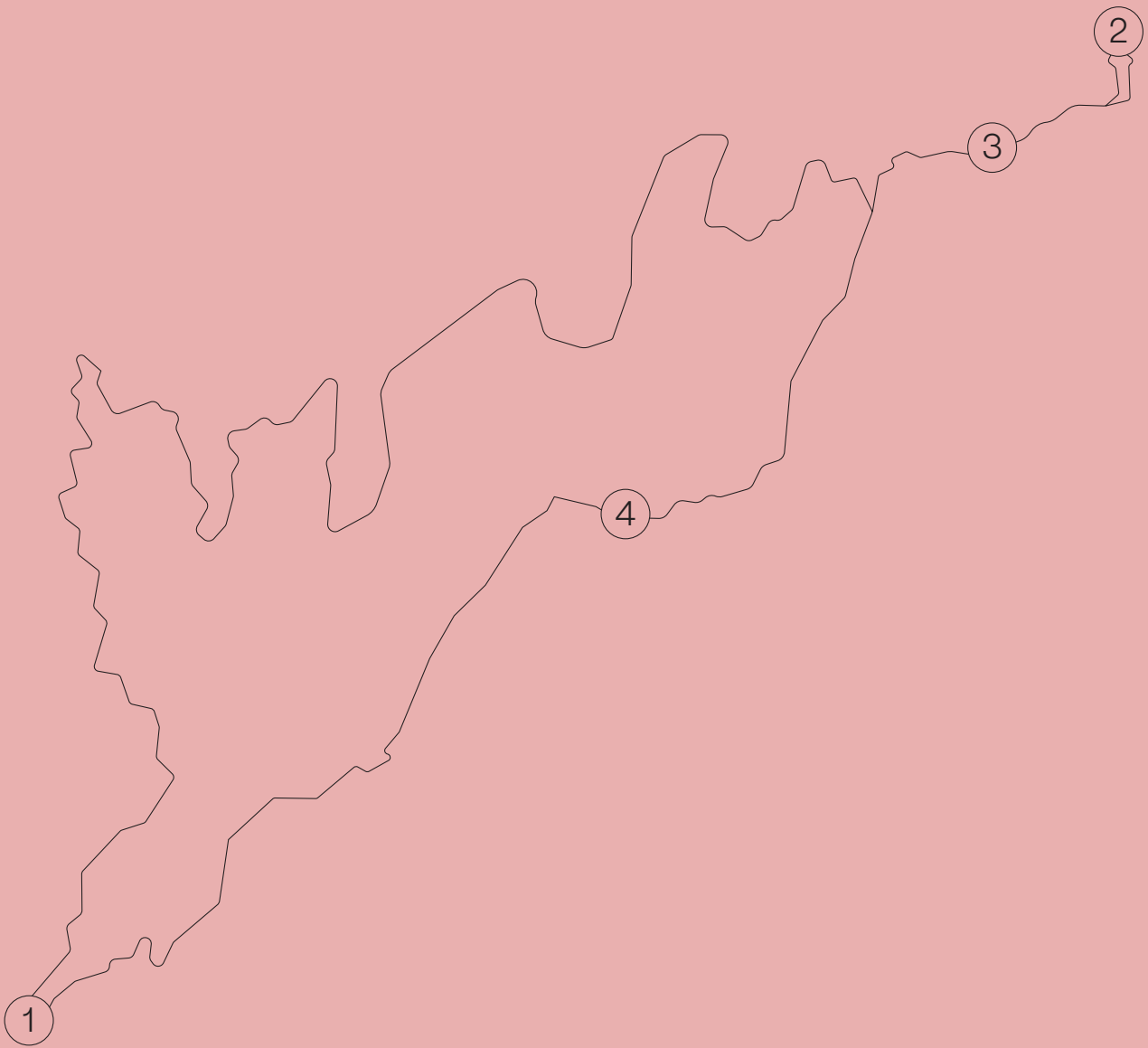
22

La ruta número 118 comença a Can Mascort, un mas icònic del nostre municipi que ja va ser important en edicions passades. I és que el restaurant és un punt on les Gavarres s'obren al conjunt de serres i valls més occidentals d'aquest massís que tenim a les portes de casa.

El nostre destí final és els Àngels. El camí que ens hi porta constantment flanqueja la carretera que duu al santuari per boscos d'alzines sureres i alguna obaga de castanyers, en uns boscos oberts i a vegades amb molts trencants on cal estar alerta per no equivocar-se de camí. Sempre ens trobarem per sobre la Vall Preona (que recull les seves aigües i les porta al riu Celrà) i creuarem la Serra Magina fins a topar-nos amb la muntanya dels Àngels i el seu santuari.

El Coneix les Gavarres mai havia arribat fins aquest indret, un espai icònic i màgic amb unes vistes panoràmiques de tot el que els núvols ens deixin. Per tornar a Can Mascort ho farem pel que s'anomena la Serra Llarga, una petita carena que separa les valls Preona i Fetjera, utilitzant un camí força aeri que creua masos com el de Can Viola o Can Marcó del Clot. La Serra Llarga acaba desembocant als peus de Can Mascort per on passa el Celrà. Tocarà remuntar la pista fins a arribar altre cop al punt d'inici.

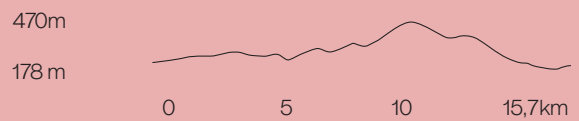

Fotografia: EstudiFGH

- ① Can Mascort
- ② Els Àngels
- ③ Font del Suroí
- ④ Can Viola

Entrevista Enric Cabarrocas

Escrit per Ariadna Gonzàlez

“Per mi l’Ajuntament va ser una experiència molt bona i molt grossa.”

Enric Cabarrocas

Per situar al lector, què és el que et vincula amb el poble?

Doncs vaig venir a Quart amb 7 anys. Jo soc fill de Llagostera, després vam anar a viure a dalt, a Santa Pellaia i, d’allà, ja vam venir a Quart. Així que hi he estat tota la vida, des de petit.

La gent et coneix molt per la brigada, veritat?

Sí, vaig començar a la brigada amb en Pere Cabarrocas l’any 85 i he estat fins ara. Fa quatre anys i pico que em vaig jubilar, amb 65. Jo la vinculació amb el poble la tinc tota.

Què és el que et va fer començar a la brigada?

Doncs mira, en Cabarrocas i els seus regidors em van proposar venir a treballar a l’Ajuntament. En aquell moment jo els hi vaig preguntar: ‘bé, ho sabré fer?’ i em van dir ‘sí home, sí’, i així va començar la història. Abans de treballar a l’Ajuntament jo havia estat vinculat amb el futbol, a la Unió Esportiva Quart, els marcava el camp i feia moltes coses, suposo que una cosa em va portar a l’altra.

De la unió esportiva hi ha alguna vinculació més?

Bé, jo vaig estar a la Junta de la Unió Esportiva Quart amb el segon president. Aquesta va ser la vinculació amb el club. El que no recordo és si vaig estar amb el primer president, però amb el segon sí. Després ja vaig entrar a l'Ajuntament, però a mi m'agradava la feina i bé, així va anar la cosa.

Tornant a la brigada, quines eren les principals activitats o feines que feies?

Jo a l'Ajuntament feia de tot. Des de passar tota la paperassa a cuidar les plantes i desbrossar. Cuidava el cementiri i, de fet, quan hi havia els enterraments també me'n cuidava jo. Feia tot el que se'm presentava. Fins i tot, tocava les campanes quan hi havia un mort. Bé, ara tot va electrificat, però jo també anava allà a dalt i feia voltar la campana. Abans l'Ajuntament també s'encarregava de l'aigua potable i jo també arreglava totes les fuites, juntament amb el lampista. Jo picava amb el compressor i feia el forat perquè ell pogués arreglar-ho. La brigada m'ha ensenyat moltes coses i és que jo he fet de tot, tothom qui em coneix ho sap. Feia tot el que em manava en Pere Cabarrocas, que era el cap de personal. Després van posar un encarregat,

que era en Pere Planella i bé, llavors ens manava la feina ell. I així he estat trenta-dos anys, que en són uns quants.

Hi havia alguna dificultat a la feina?

No, no en vaig tenir mai cap. Bé, a les feines sempre hi ha coses però de dificultat com a tal no, mai.

Què destacaries de l'evolució amb el pas dels anys?

Quan jo vaig començar a la brigada estava tot sol, no hi havia ningú més, i a l'Ajuntament crec que no eren més de 3 o 4 persones. Després van posar a un altre home de Girona a la brigada, que també era fill de Quart, i a partir d'aquí ja van posar a en Pere Planella com a encarregat. Clar, ha evolucionat molt i tots els companys que vaig tenir em van ajudar molt, tots plegats. Els companys que he tingut a la brigada, i en tot, han sigut molt bons. No puc queixar-me de cap.

Abans de començar a la brigada i a la Unió Esportiva Quart a què et dedicaves?

Per mi l'Ajuntament va ser una experiència molt bona i molt grossa. Jo havia estat en la construcció des dels

“La vida de poble em sembla que està molt bé i que va molt bé. A més a més, jo sempre he sigut de Quart i continuaré sent de Quart tota la vida, fins que em mori.”

Enric Cabarrocas

13 fins als 32 anys, però quan en Pere em va dir de començar a treballar jo estava parat. Vaig venir aquí cobrant menys, jo de mà d'obra cobrava unes 60.000 pessetes d'aquell temps, en el 85, i aquí cobrava una mica menys, però bé, vaig pensar que l'Ajuntament era una cosa més segura que no pas treballar a la construcció.

Què et sembla la vida de poble?

La vida de poble em sembla que està molt bé i que va molt bé. A més a més, jo sempre he sigut de Quart i continuaré sent de Quart tota la vida, fins que em mori, perquè quan ho faci també em portaran aquí dalt (al cementiri). Ja vaig dir-ho, que vull ser enterrat a Quart, en el meu poble. Vaig venir amb 7 anys, tota la vida l'he passat aquí. El que passa és que ara visc a Cassà i és diferent.

Quina relació hi ha ara amb el poble?

Doncs ara la relació que tinc és amb el futbol. Cada cap de setmana em veus en el camp de futbol i em passo gairebé tota la tarda allà. A partir de les 12 del migdia, a veure el Quart, que és el meu equip, juntament amb el Girona.

Segueixes molt al Girona?

A mi el Girona m'agrada molt, i aquest any encara més. Jo del Girona vaig ser president i soci fundador d'una penya, som almenys un centenar de socis i sòcies. La vam fundar fa deu anys en una barberia de la ciutat, allà al carrer Migdia, amb un barber que es diu Joan Pilar, i amb tres o quatre persones més. Crec que som la tercera penya del Girona. I jo vaig ser el primer president i fundador de “El barbero bailongo”, que així és com es deia, perquè la vam fundar en una barberia, i el barber és ballador i per això vam triar aquest nom.

Tornant a Quart, tu que hi has estat tants anys, com has vist canviar el poble i la seva gent?

Ui, ha fet un canvi... Un canvi molt gros, del 200 per cent. Clar, ara diuen que hi ha més de 3.000 o 4.000 habitants i quan jo vaig començar a treballar a l'Ajuntament, que era l'any 85, no sé ni si arribàvem als 1.000 habitants. El poble ha canviat molt. Respecte a la gent... a mi la gent de Quart m'aprecia molt. D'estar tota la vida en el poble em coneixen tots, inclús companys amb els quals anava al col·legi. Que, per cert, estava allà a l'Ajuntament. A la sala de plens hi havia la nostra escola, en un costat estava la dels nois i a l'altre la de les noies. Però el poble ha canviat molt, jo he quedat molt al·lucinat del canvi que ha fet, molt fort.

Així que la gent té una visió molt bona de tu, veritat?

Sí, ja t'ho he dit. El meu tarannà sempre ha sigut el mateix, soc una persona que tothom considera bona persona i a mi el poble sempre m'ha apreciat molt. Si et digués el contrari mentiria. Jo he sigut molt feliç treballant aquí.

Per finalitzar, a part de totes les feines que vas fer a la brigada, també vas repartir el Celrà?

Home, sempre, sí, sí. Jo he comentat que havia fet moltes coses, però aquesta del Celrà era també la meva feina. Inclús quan em van prejubilar, als 61 anys, jo sempre continuava passant la revista del poble.

Postals del món

Un tomb pels Antípodes

Aaron Vilalta

30

Els antípodes -punt de la superfície de la Terra més allunyat i oposat diametralment del lloc de residència- aquella destinació que tothom hauria de trepitjar, com a mínim, una vegada a la vida.

L'agost del 2021, l'Anna -la meua parella- m'explica entusiasmada que l'any 2023 vol destinar 365 dies de la seva vida a visitar i viatjar per Austràlia, Nova Zelanda i illes costaneres. Jo emocionat penso l'aventura que pot entregar-te una regió tan allunyada i diferenciada culturalment -sí, sí, també culturalment, salvant les distàncies-.

14 de febrer de 2023, l'Anna agafa el vol cap a Sidney -Austràlia-, on hi viurà durant tres mesos per després fer ruta fins a Brisbane, a unes 10 hores en vehicle resseguint la costa est direcció nord.

El que no sabíem cap dels dos és que, de manera totalment improvisada, el 4 de juny d'aquell mateix any agafaria jo l'avió, que seguit de dos més, i unes quantes hores d'espera entre la sortida i l'arribada, aproximadament unes 28 h, em farien arribar a les illes Fiji on ens retrobaríem. Les Fiji són unes illes localitzades al nord-oest d'Austràlia; illes governades per la corona britànica, de parla anglesa, però encara preserven una cultura totalment salvatge i allunyada de les tecnologies, les xarxes socials -o almenys aparentment-, i de la vida que els mateixos britànics gaudeixen.

D'illa en illa només s'hi arriba en ferri o barca que condueixen els indígenes. Prohibit portar maleta de rodes típica de turista, o portes motxilla i cervicals preparades, o estàs destinat a mals de cap i braços destrossats de carregar a pols 15Kg d'equipatge. La sorra entre els dits dels peus acaba

convertint-se en la nova sensació de caminar, i oblides els peus tancats dins uns mitjons suats, i adquireixes la sensació de trepitjar herba, fusta i natura amb els mateixos peus, sense soles de sabates que fan d'aïllant. Cada illa té el seu encant, algunes amb un perímetre de 45 minuts de caminada, altres amb necessitat de transport públic -uns autobusos dignes d'adrenalina i esglais assegurats- o d'aixecar el dit polze mentre preguntes: "bring me, please" -el conegut autoestop, que es coneix com a "hitchhike" en llengua britànica-; i per descomptat, alguna altra illa totalment allunyada només accessible amb avioneta. Ara, avioneta de sis persones, no apta per persones amb vertigen i sensació de perill quan el vehicle volador es remou sense cap explicació. Ah, i per descomptat, aterratge en un aeroport amb l'edifici més petit que la plaça de la vila de Quart. Tot digne de fotografiar i guardar en els records.

AUSTRÀLIA

Bristane •

Sidney •

Mar
de Tasmània

Fiji

NOVA ZELANDA

La gent fijiana molt i molt agradable, amb ganes de rebre turistes, amb ganes d'intercanviar coneixement i cultura, i amb ganes de ser acompanyant de viatge, com a mínim, durant uns dies d'aventura per platges, coves, pics, selva sense camí definit i fins i tot coves subterrànies aquàtiques totalment verges. I perquè no mencionar la seva afició més viciosa, la KAVA: una celebració gairebé diària que inclou la beguda que dona nom a la celebració i que és una barreja d'aigua i una arrel esmicolada prèviament amb gust, almenys per nosaltres, de sorra i pols liquada. Resumidament: s'ha de provar, però mai repetir. Ells ho mencionen com la seva marihuana, en anglès "weed".

El que més ens va encantar és la poca petjada turística de les illes (almenys les que vam visitar) i la puresa que encara preserven les tradicions i manera de fer dels habitants fijians; afer que a poc a poc es va perdent en

totes les illes paradisíaques que habitants de països més desenvolupats no dubten a visitar per fugir de la rutina laboral i els maldecaps de la societat; que, per cert, envejo molt la mentalitat relaxada i sense preocupacions que tenen, fins i tot li han posat un nom: "Fiji time", traduït textualment com a "temps Fiji", que es defineix com la manera de viure sense pressa, sense preocupacions, gaudint dels petits moments i les coses senzilles.

Un cop hem viatjat per arreu de les illes Fiji, agafem un avió cap a Austràlia, altre cop a Brisbane, el punt d'inici de la nostra ruta en autocaravana per la costa oest d'Austràlia fins a una de les últimes poblacions accessibles amb vehicle al nord: Cairns i la costa de Port Douglas -jo en aquell moment l'anomenava Pearl Harbour, no sé ben bé per què, però així la vaig catalogar; l'Anna se'n reia de mi perquè mai en recordava el nom.

Què dir-ne d'Austràlia? Doncs el país que no dubtaria a acollir com a residència si no estigués situat exactament als antípodes de Catalunya. La cultura és molt similar a l'Europea, però preval un civisme desmesurat, allunyat del que coneixem a la península Ibèrica i molt més proper als països Nòrdics Europeus: no hi ha xivarri als carrers, ni un paper a terra -com nosaltres irònicament cridàvem durant les manifestacions del "procés"-, els carrers són amples, amb una densitat de població molt petita i enfocada a tenir llibertat de moviment al carrer i evitar cúmuls de gent. Tot el contrari del que les grans ciutats de Catalunya i Espanya presenten, i perquè no, les ciutats no tan grans que actualment estan sent explotades i massificades.

Deixant de banda la comparativa amb la nostra terra, que per descomptat és de les millors del món (i més nosaltres que vivim a la zona més utòpica: Girona), Austràlia em va fascinar per la varietat de natura que trobes sense allunyar-te de la costa: platja, aigües cristal·lines, caminades interminables, rius, llacs, cascades, bosc i selva, grans excursions on tu poses el límit, i tot molt ben senyalitzat i preservat; reitero que la societat australiana (tot i pertànyer a la corona britànica) té molta cura de la seva terra i societat.

Vull mencionar també, evidentment, que és costa de surf, de molt de surf. Tot i això, no en vaig fer ni un dia

“La cultura és molt similar a l'Europea, però preval un civisme desmesurat, allunyat del que coneixem a la península Ibèrica i molt més proper als països Nòrdics Europeus”

Aaron Vilalta

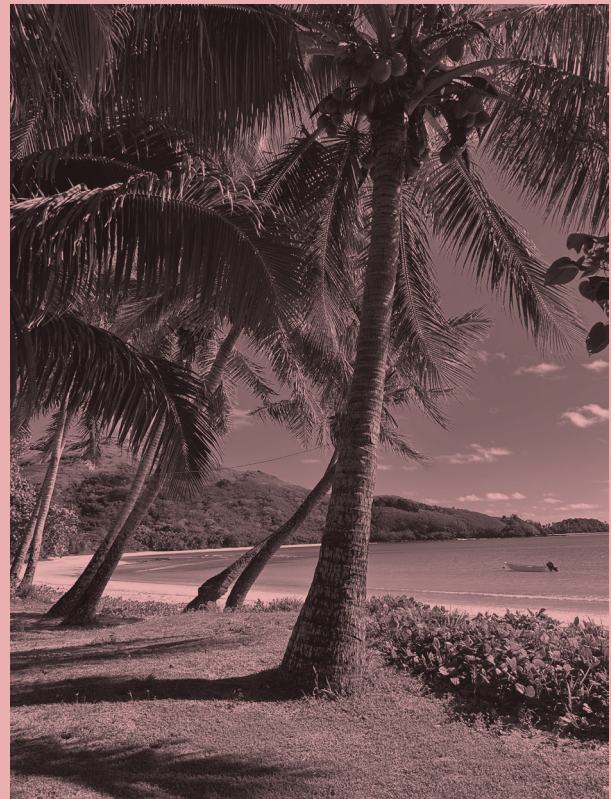
(per riure, i mira que en sóc un fanàtic); l'Anna, en canvi, ho va aprofitar dia rere dia abans de retrobar-nos.

La ruta amb autocaravana... una recomanació a tot aquell que no l'hagi practicat: llibertat, natura i refugi del senderisme modern.

Ei, que un cop a Cairns i Pearl Harbour, "que no Aaron, que és Port Douglas!", "tota la raó... ja us ho deia que mai recordo bé el nom", no acaba el meu viatge -tot i que tristos hem de tornar a acomiadar-nos amb l'Anna, ella es queda a Austràlia fins al febrer de 2024, a continuar gaudint d'aquest any d'aventura continuada-. Jo segueixo el viatge direcció Nova Zelanda, on ja us ho avanço que m'hi espera una natura majestuosa i incomprendible en molts moments. Aterro a Queenstown, terra d'esquí i muntanyes nevades. Llogo un cotxe (necessari per poder moure't per tota l'illa del sud) i em dirigeixo a Cromwell on visitaré una vella (i no tan vella) amiga, i també a Wanaka, ciutat que em fa recordar a Andorra la Vella però amb un toc més tranquil i acollidor. Com us he avançat... Nova Zelanda del sud destaca per la formosa natura que encara preserva i emmarca un destí immillorable per la gent amant de la motxilla de 15 kg i amb les cervicals ben preparades. Vaig decidir fer tres rutes: el nord-est per visitar les glaceres, centre de l'illa per visitar els coneguts llacs de Pukaki i Tekapo, i acabar visitant a la natura feta perfecció: els fiords neozelandesos.

Les múltiples rutes per la zona de les glaceres (molt deteriorades en els darrers anys pel canvi climàtic) em van aportar aire fresc, fred al cos (per descomptat anava amb la que jo batejo com a jaqueta "Big Foot" -animal mitològic de les muntanyes, també anomenat Sasquatch-), i llargues discussions internes amb mi mateix: què et depara el futur pròxim?, què desitges aconseguir amb aquestes llargues rutes caminant sol per l'altra punta del món?, perquè no ens parem a gaudir dels petits moments i les coses senzilles amb més freqüència?... estones totalment necessàries. Ei, et recomano que tu, lector/a, també dediquis temps a qüestionar-te ;)

La ruta dels llacs em va aportar fragilitat i perspectiva del que som: petits humans ubicats en un món que cataloguem com a nostre, però que amaga racons i

immenses dimensions naturals que s'escapen de tot allò que podem arribar a imaginar; la gran extensió de l'aigua congelada i inamovible (valgui la contradicció) em va aportar també una serenor i tranquil·litat que dia a dia busquem mentre seiem davant l'ordinador picant el teclat.

Ja per acabar -i quin acabament!- vaig visitar els fiords amagats entre muntanyes nevades i envoltats de nombroses i incomptables cascades que us asseguro que em van fer emocionar. Mai de la vida havia plorat, sí, sí, plorat en observar la natura. La majestuositat de l'aigua caient a pressió sobre les entrades d'aigua que enllaçaven amb el mar, animada amb dofins, foques i pingüins, va fer que una suor freda em recorregués el cos. Miro el calendari i veig que ja em queda poc per tornar... l'agost calorós a Catalunya m'espera, això sí, hauré de canviar la meva jaqueta "Big Foot" pel banyador color rosa salmó i les xancletes negres amb la icona de la bandera de Brasil.

I com que veig que en Samu em fotrà una esbroncada si m'allargo gaire més... vaig acabant. Els antípodes amaguen secrets, moments i sobretot natura que un

no s'imagina en la seva vida rutinària envoltada de tecnologies i xarxes socials. Sense dubte, el viatge que explicaré als meus nets i si tot va bé, als besnets; de debò, que algun dia de la vostra vida ho heu de visitar.

No volia marxar sense mencionar una dada curiosa: durant la meva estada allà em vaig treure un màster en conversió de moneda, ja que partint de l'euro vaig passar pel Fiyian Dollar FD (aprox. x0,4), pel New Zealand Dollar NZD (aprox. x0,55) i per l'Australian Dollar (aprox. x0,6). El que vull dir és que aneu preparats per fer càlculs quan entreu al supermercat a comprar-vos el dinar o hàgiu de pujar a una barca de fusta vella per travessar el mar.

Ah i, per cert, Anna!; acaba de gaudir d'aquests darrers mesos, que el paradís en què vius no té preu.

Salut i poble(s)!

Pinzellades històriques

Què significa el topònim del municipi?

Algunes vegades t'has preguntat quin significat té el nom del terme municipal on vius? Avui fem memòria dels orígens de la denominació del nostre terme municipal.

La història de Quart es remunta a molts segles enrere en la història. De fet, el testimoni més antic que es té de l'existència de societat humana al municipi és un poblat ibèric fortificat que va ser habitat entre els segles V a.C i II a.C. A partir d'aquell segle, el poblat va ser abandonat progressivament però encara se'n poden observar algunes restes arqueològiques al puig d'en Rovira, ubicades al nucli de la Creueta.

Però, d'on ve el topònim de "Quart"?

Segons diversos autors, procedeix de l'Època Romana. Tot i que no hi ha testimonis arqueològics o documentals, es creu que en aquella època ja hi havia en el nostre terme municipal algun petit veïnat o vil·la romana.

El motiu d'aquest raonament és que l'origen d'aquest topònim és el Llatí. Es tractaria, doncs, del numeral "quatre", que en llatí seria: QUARTUM.

I per què el número quatre? Segons aquests autors, es referiria a una mesura de distància: QUARTO MI-

LLARIO. És a dir, "a quatre milles romanes" (gairebé 6 kilòmetres). Aquesta seria la distància que hi hauria entre aquesta possible forma de població romana i un determinat lloc principal.

Tenint en compte que aquesta distància és la que hi ha entre Quart i Girona, es referiria a la distància que hi havia entre la via romana que passava per Girona (la Gerunda romana) i aquest nucli de població que hi havia a Quart.

Es creu que aquesta era una manera recurrent d'anomenar a petites poblacions romanes, donat que tant a la península Ibèrica com a altres punts d'Europa es troben municipis que comparteixen aquest nom i que també estan a aquesta mesura de distància d'una població més important: Quart de les Valls (a prop de Sagunt), Quart de Poblet (a prop de València) o Quarto dei Mille (a prop de Gènova), entre d'altres. I això també passava amb d'altres numerals: Quint al Llenguadoc o Septème a prop de Marsella, ambdós a França.

No et perdis el pròxim 'Pinzellades'!

Enraonem Claudi Rossell

Escrit per Carles Serra i Andreu Cufí

36

El carrer del Raval, des de baix a la gasolinera fins a l'ermita d'Erols, trepitja un munt de cases. Arribant al capdamunt no és estrany de trobar la d'en Claudi Rossell amb la porta del garatge oberta. A vegades sense ningú a dins, amb una cadira sola, a vegades amb el gos dardant-hi o bé amb en Claudi assegut i agafat a un dels seus preuats bastons de bruc.

Entrem sense preguntar i trobem en Claudi, de quasi noranta anys, a la cuina, assegut al costat de la llar de foc i amb un munt de llibres que l'envolten, també de les ulleres de prop i les de lluny, llapis, papers i molta memòria. Una casa on té a prop boscos i camps, nets, filles i algun que altre besnet. Però el primer que ens diu en Claudi és que estem en una casa molt especial, i ho fa amb un somriure murri a la boca. Explica que abans es coïa la torrada a Llambilles, se l'anava a xucar a Quart, se'n tornava a menjar-se-la a Llambilles i tot plegat sense sortir de la cuina. I és que durant força temps el límit entre els dos municipis passava pel mig de la casa!

Però en Claudi no és fill d'Erols sinó de Toses (pronunciat amb essa sonora, ens remarca), una petita localitat pirinenca ubicada en una fondalada entre la Molina i Ribes de Freser. "Em conec de pam a pam totes les

muntanyes del Pirineu, des de la Vall de Camprodon fins a Andorra" ens diu amb cara d'haver-se hagut de *patejar* aquestes carenes i pendents més de dues i tres vegades. I és que després de la guerra la vida d'infant s'acabava ràpid i, un cop acabada l'escola, començava la vida laboral que, a Toses, es vinculava al carbó i el bestiar. "M'ha tocat fer una mica de tot i de feina bona cap!", ens diu mirant-se unes mans que tenen més història que molts de nosaltres.

Feines com la de vaquer al Pla d'Anyella o al Coll de Pimorent (port de muntanya a la triple frontera espanyola, francesa i andorrana), on va anar per primer cop als setze anys amb el seu cosí, "entre vaques, pollins i eugues guardàvem uns 400 caps de bestiar de 42 pagesos". Anaven amb tren fins a Puigcerdà i de la Tor de Querol fins al capdamunt del coll amb cotxe de línia. I agafa un llibre amb imatges antigues del Pirineu i ens el mostra. Van ser sis estius allà dalt, compartint una barraca de pedra i vigilant que el bestiar no s'esgarriés.

A l'hivern, la neu impedia treballar els camps i el bestiar havia baixat a la plana o romanía estabulat. Així que, a partir dels 13 anys, per Tots Sants baixava amb el seu pare a carbonar a la zona de Castellterçol, Castellcir, Mojà i Sant Feliu de Codines. Eren cap a set mesos de

feina, en què només pujaven un cop a casa, quan s'havia de matar el porc. Nou llargs hiverns que va passar en una barraca de troncs, rama i rocs feta per ells mateixos. I per explicar-nos millor com eren agafa un llapis i un paper i ens en dibuixa una mentre recorda com n'eren de llargs els jornals que feien. Capolar les alzines, muntar les piles, tapar-les amb rama i terra, encendre-hi el foc i vigilar-les nit i dia. "Quan tenia 15 anys, vam fer una pila de 63 càrregues i una altra de 27 a la mateixa plaça perquè no ens hi cabia", per fer-nos-en una idea ens aclareix que cada càrrega són 120 quilos. "Però el millor carboner encara ha de néixer", ens deixa anar, recordant les nombroses nits i dies sota la fumèrria de les piles.

Entre mil històries de carboners i anècdotes de bosqueta ens explica que l'any 1956, l'any de la fred com diu ell, a l'estiu va anar a pelar pins a França on va agafar una pulmonia que sort en va tenir de la penicil·lina. El metge li va recomanar una feina de pocs esforços i el seu cosí, amb moltes ovelles, li va proposar de pasturar el ramat per sota Rocacorba. Allà, a Biert, hi va conèixer l'Antonieta Simón i, rient per sobre les ollerres, ens diu "Estira més un pèl d'una dona que un parell de bous!". S'hi va casar i es van establir a la rectoria de Biert on va continuar carbonant, amb l'avantatge de poder anar a dormir a casa, fins que a començaments dels anys seixanta el gas butà va entrar a les cases i va acabar amb aquest ofici que a dies d'avui ja quasi es troba oblidat.

En Claudi recorda aquella època amb detalls minuciosos, com si la història l'hagués explicat centenars de vegades. Et transporta a la vida de pagès de fa segles, et fa imaginar-te l'ofici i com es vivia fa més de seixanta anys i ho fa amb una saviesa i seguretat aclaparadora. Mentrestant, el gos, amic fidel, li amanyaga les cames.

Al cap de poc anys l'Antonieta, en Claudi i els seus pares es van traslladar a can Llac, un mas proper als Àngels i que era una de les cases més importants de la zona, a fer de majordoms. Hi engreixaven porcs i rebien un tant per cada un que es venia, a més d'un petit jornal. "Treballàvem com bèsties, la mare s'encarregava

d'engegar les vaques, l'Antonieta es cuidava dels porcs i jo de tot plegat i la terra!". Però ja tenien dues filles i allà dalt l'escola els quedava molt lluny. En Josep i l'Agustí Fabrellas, que treballaven a la propietat pelant suros, els van dir d'una casa a Erols i van baixar cap a la plana.

En arribar aquí, en Claudi va canviar de ram i es va dedicar a la construcció, primer amb en Pigem de Quart i després amb en Xiu de Llambilles, "si una feina era malparida, l'altra encara més". El bosc, tanmateix, no l'ha deixat mai de banda. El té a dues passes de casa seva i els caps de setmana hi anava a fer llenya, arrencar rabasses, buscar bolets, de cacera o simplement a passejar. Això, és clar, si no estava treballant en aquesta casa que al cap d'anys d'estar-hi de lloguer van poder comprar. Una casa que, un cop adquirida, van tirar a terra i van construir de nou amb una distribució diferent, "ara ens trobem a la cort del matxo". Una casa en què cada totxo, cada teula i cada rajola les ha posat ell. Una casa on, a vegades, s'asseuen al voltant d'una taula quatre generacions de la mateixa família. Una casa on hem estat dues hores, prop d'aquesta cadira on en Claudi passa hores llegint llibres del seu estimat Pirineu, gaudint de tot el que ens explicava. Una casa feta per ell, com els mil bastons de bruc herència d'anys d'experiència a bosc que l'han dut a tenir una vida dura però intensa, arrelada a les muntanyes fredes del Pirineu, les humides de Rocacorba i les plenes de vida de les Gavarres. Una vida que explica amb veu de savi, amb una ment clara i oberta. Com la porta de casa seva pujant al capdamunt d'Erols.

Aprèn la solitud. Llença la brúixola.
-Lluís CALVO. **L'infiltrat**.

Al Nick i al Kai de Cal Rei del Corb. Perquè aprenguin el gust de les magranes salvatges.

Contes engrunats

Inka, la gossa nòmada

Escrit per Joaquim Vilar i Il·lustrat per Kunsep MJ

Avui tinc ganes d'explicar-vos la meva vida perquè jo soc una supervivent.

Pels ulls, les orelles i la cua, i també pels peus, m'assemblo molt a una lloba, però només soc una gossa que té una casa per guardar i una família per protegir. Això ho faig més o menys bé. Jugo amb la mainada i volto amb els meus amos. També mantinc a ratlla uns gats d'angora que sempre em guanyen a dins de la masia però jo em cruspeixo el seu pinso per venjar-me. Abans dormia a fora. M'ha costat, però ara ja dormo tota la nit a la cuina.

Quan era molt petita vaig viure un any en un balcó i només em duïen aigua i menjar un cop a la setmana. Després vaig canviar d'amos. I quan aquests amos que ja no em maltractaven van anar a viure en un pis vaig venir a viure a Palol i aquí, en un mas voltat de camps i arbres, hi estic força bé.

Força.

Us deia que soc una gossa supervivent perquè a part del tema del balcó (que és molt fort) m'he escapat més de vint vegades i sempre em tornen a casa. Una mica soc com en Roverandom de J. R. R. Tolkien (l'heu llegit?) que és un gos vagabund, rodamón i producte de l'atzar. Ahir a la nit, estirada a l'escon de la cuina (sempre hi deixen un LED obert tota la nit, els meus amos), vaig fullejar un llibre de Lluís Calvo que es diu **L'infiltrat** i que em va deixar ben parada perquè -escolteu- sembla que em conegui.

Llegiu, llegiu! Us ho poso en cursiva i en primera persona perquè entengueu com soc.

Surto del camí. Salto les cledes. Aprenc la solitud. Em lligo amb la natura. Reculo. Camino en cercles, amb pluja, amb neu, sota un sol tòrrid. Esdevinc sender. Faig tard. Vaig pels solars abandonats. M'enfango els peus. Dormo al ras (si em deixen). Contemplo la natura. Acullo l'imprevist. M'abeuro a les rieres. Davallo per tots els barrancs. M'imposo una marrada. Em desvio. Faig voltes. Camino enmig de la foscor. Em forjo al marge. Surto del bosc. Torno al bosc. Em desvetllo. Arribo a l'inici. Fujo a peu.

Exactament això que explica en Calvo, jo ho faig sempre que puc i penso continuar-ho fent.

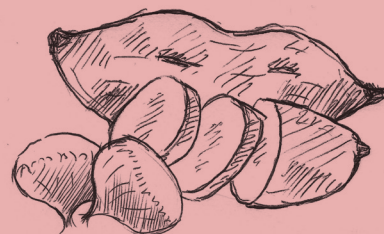
Però ara ja no sé què pensar...

Soc una gossa supervivent, una gossa nòmada o una gossa infiltrada?

Receptari

Carn a l'estil de les Gavarres

Es tracta d'una recepta històrica de la comarca del Gironès; recuperada pel divulgador cultural especialitzat en gastronomia històrica Pep Vila; escollida per les entitats socials del municipi (Amb Ulls de Dona i Dones de Palol d'Onyar) i adaptada al present per Jordi Parés, cuiner i professor de l'Escola d'Hostaleria i Turisme de Girona.

Ingredients

Carn de vedella per estofar 1kg
 Castanyes 15 unitats
 Ceba figueres 2 unitats
 Tomàquets madurs 4 unitats
 Grans d'all 3 unitats
 Farçellet d'herbes 1 unitat
 Farina 1 cullerada
 Moll de l'os 50 grams
 Oove q/s
 Brou de carn
 Carquinyoli 1 unitat
 Sal i pebre q/s

Elaboració

- Talla la vedella a daus petits, salpebra i fregeix en una cassola de fang amb oli d'oliva i el moll de l'os (si no hi cap tota feu-ho en dues tandes)
- Mentrestant, pela i talla la ceba petita i reserva-la, també pots posar les castanyes en remull.
- Quan la vedella sigui ben rosada, afegeix la ceba i l'all i deixa ofegar-ho tot plegat (si veus que hi ha massa oli, n'hauràs d'enretirar una mica)
- Al cap de poca estona podràs afegir el farçellet d'herbes ben lligadet i estacar-lo a l'ansa de la cassola. Finalment també afegiràs els tomàquets que hauràs tallat a daus petits per tal que desapareguin en la cocció, deixa-ho coure tot plegat.
- En el moment en què s'hagi cuinat una mica, afegeix una cullerada de farina, la cuines i ja pots mullar-ho tot plegat amb el brou de carn.
- Ara és el moment d'afegir-hi les castanyes i 15 minuts abans del

final, podràs afegir la picada d'all i julivert i carquinyoli. Rectifica de sal i pebre i ja ho tenim llest per degustar!

Atenció

Per la guarnició, si ha plogut, podreu afegir-hi bolets, també en aquest tipus de plats hi ha zones que utilitzen de guarnició olives trencades o verdes, sense pinyol, també pèsols si n'és el temps o d'altres menges de la zona o temporada.

El greix del moll de l'os està considerat d'alt valor, ja que conté molt omega3.

Si fregiu les carns amb oli i després l'enretireu per tal que no n'hi hagi massa, tindreu una recepta molt més saludable.

Alerta quan afegiu el brou de carn ja que si n'hi poses massa quedarà massa líquid. Com sabeu, aquest platillo serà molt millor el dia següent, ja que s'hauran amalgamat tots els gustos.

Entorn Natural

El bosc de les Gavarres

Escrit per Adrià Compte

“Al municipi de Quart gaudim d'una gran zona boscosa”

40

Al municipi de Quart gaudim d'una gran zona boscosa, ja que estem ubicats als peus del massís de les Gavarres. En aquesta gran massa forestal hi predominen unes espècies vegetals que caracteritzen el bosc mediterrani, típic de gran part del nostre país per la seva ubicació geogràfica. Aquesta regió biogeogràfica comprèn els països de la conca mediterrània, encara que també es troba a altres zones del món, com Califòrnia o Xile, amb un clima sec i d'hiverns suaus, amb pluges sobretot tardorenques i estius càlids i secs. A Catalunya, trobem aquesta vegetació a les planes i a la muntanya baixa o mitjana des del Delta de l'Ebre fins al Prepirineu.

Si ens endinsem en l'ecosistema que conforma el bosc mediterrani, hi predominen una sèrie de característiques i de vegetació típica:

- És un bosc semicaducifoli, és a dir, que compta amb una vege-

tació de fulla perenne i de fulla caduca, tot i que els arbres més comuns tenen la fulla perenne, com les alzines i els pins.

- Està adaptat a llargs períodes de sequera amb aportacions ocasionals de pluja. Per això, presenta una vegetació xeròfila, adaptada a la manca d'aigua. Per aquestes adaptacions, és freqüent trobar tiges molt lignificades (escorces dels pins i alzines sureres) i fulles amb poca superfície, que eviten la pèrdua d'aigua innecessària, com les dels pins.
- Alguns arbres i plantes són espècies piròfiles, és a dir, que estan adaptades als incendis, força freqüents en aquestes zones. Per exemple, les sureres tenen escorces gruixudes que protegeixen l'interior del tronc, i les estepes i els pins recobreixen les llavors d'uns receptacles que exploten

amb la calor, i contribueixen així a la seva dispersió.

- Són ecosistemes de baixa productivitat a causa de la manca d'aigua. No obstant, hi ha una gran quantitat d'espècies animals que hi habiten. En són abundants els herbívors com diverses espècies de ratolins, l'esquirol, el cabirol i el senglar, que alhora serveixen de base per a animals carnívors, com els rapinyaires diürns, però també nocturns, i mamífers de mida mitjana com la guineu, la fagina i la geneta, a més de petits ocells com el pinsà comú, el tallarol capnegre, la merla i el raspinell.
- Es caracteritza per tenir sòls força prims, on es troba la roca mare a poca profunditat. A causa d'això, el bosc mediterrani és especialment vulnerable a la desertificació, ja que davant de la manca de vegetació, quan hi ha pluges torrencials con-

Bosc mediterrani dominat per pins

Escorça i fulles d'un roure

Bruc boal
Erica arborea

centrades en períodes breus, hi ha una important erosió i arrossegament del sòl pendent avall.

- Finalment, el bosc mediterrani es troba en estreta convivència amb altres ecosistemes, com el bosc de ribera, que formen corredors al llarg de les lleres d'aigua que circulen per les valls del massís com la riera del Celrè, la riera del Corb, la riera Rissec o nombrosos petits torrents.

Ara que ja coneixem com funciona aquest ecosistema, anem a descobrir quines espècies de fauna i flora hi habiten:

La vegetació del bosc mediterrani

El bosc mediterrani està compost per tres estrats de vegetació: l'arbore, format pels arbres; l'arbustiu, una mica més baix que l'arbore, constituït per arbustos, i l'herbaci, compost per plantes de tija no llenyosa. En oca-

sions també podem trobar-hi un estrat muscínic de molses, líquens i bolets.

Si mirem en alçada a l'estrat arbore, hi predominen les grans copes del *pi pinyoner* i el *pinastre*. Seguidament notem la presència robusta dels diferents *roures*, l'*alzina* i l'*alzina surera*. Aquesta última espècie va molt lligada amb l'aprofitament del suro que hi ha hagut i que encara hi ha al massís de les Gavarres. A més, en molts d'aquests arbres hi podem trobar l'*heura*, l'*arítjol* i el *lligabosc mediterrani*, unes plantes enfiladisses que aprofiten els troncs per enlairar-se i aconseguir més llum.

Si baixem una mica més el cap, a la vista dels nostres ulls, podem veure l'estrat arbustiu amb espècies com el *cirerer d'arboç*, el *bruc boal* i el *bruc d'escombres*, l'*aladern*, el *llentiscle*, la *ginesta*, l'*argelaga*, la *gatosa* i el *marfull*. Aquí també hi podem sumar el *garric*, un arbre amb aspecte d'arbust, molt similar a l'*alzina*. Pel que fa al

bruc i al *llentiscle* se'n duu a terme aprofitament comercial pel seu valor decoratiu, moltes vegades amb una extracció sense regulació.

Finalment, i a poca distància de terra, podem trobar espècies herbàcies com la *vidiella*, el *romaní*, la *farigola*, la *bruguerola*, l'*esparreguera boscana*, el *galzeran*, l'*estepa negra*, l'*estepa borrera*, l'*estepa blanca*, i el *cap d'ase*. Arran de terra i en algunes zones amb més humitat podem veure la *molsa de pessebre* i la *molsa d'estrelles*, com també algunes espècies de *líquens*, també presents a les escorces dels arbres i a sobre de roques.

La fauna del bosc de les Gavarres

Cadascun dels estrats del bosc mediterrani és habitat per una fauna característica, de la qual ja he parlat en altres articles, des de mamífers, ocells, rèptils, amfibis o insectes. Si comencem pels més grans, el més present i més conegut és el *senglar*,

Pit-roig
Erithacus rubecula

Pinsà comú
Fringilla coelebs

però també tenim present la *guineu*, l'*esquirol*, la *fagina*, el *teixó* o el *ratolí de bosc*. Pel que fa a ocells més forestals, podem veure i sentir el *pinsà comú*, la *merla*, el *tord*, el *raspinell comú*, el *gaig*, l'*aligot comú* i el *tallarol de casquet*. Depenent de l'època, podran aparèixer algunes espècies migradores que no hi són presents durant tot l'any, com les *orenetes*, el *cucut* i l'*abellerol*.

Pel que fa a amfibis i rèptils, els primers només els veurem si hi ha punts d'aigua propers, com basses o rieres. De rèptils, en podem veure algunes espècies de sargantanes, com la *sargantana hivernoprovençal*, el *dragó comú*, i algunes serps com la *serp blanca*.

Finalment, i referent al gran grup dels insectes, el grup d'espècies més fàcil de veure i segurament també d'identificar, són les papallones. En aquest cas, no les podem veure tot l'any i algunes també estan de pas com els ocells migradors, però les

més comunes i fàcils de distingir són la *bruna de bosc*, la *cleòpatra*, la *reina zeburada*, l'*escac ibèric*, la *bruixa* i la *safranera de l'alfals*. A més, podem descobrir una gran varietat de formigues, abelles, cigales, xinxes, aranyes i escarabats varis.

L'evolució dels boscos mediterranis

Hem de vetllar per aquest bosc que ens ofereix aquesta riquesa d'espècies que tenim tan a prop de casa, amb una actitud cívica i en sincronia amb l'entorn cada vegada que ens hi endinsem. Això vol dir, deixar-hi una petjada mínima sempre que en gaudim a peu, amb bicicleta o si hi anem amb les nostres mascotes.

A més, cal una bona gestió per part de les administracions, en un moment de crisi climàtica que està accentuant la sequera persistent amb unes conseqüències molt negatives per als boscos, com l'elevada mortalitat d'arbres per falta d'aigua i l'augment del risc

d'incendi. Algunes possibles gestions que poden afavorir la lluita contra els incendis són l'aprofitament de fusta i la ramaderia extensiva, que a més aporten un valor econòmic a la zona i poden afavorir l'augment de la biodiversitat, ja que generen espais oberts en una zona amb una gran massa boscosa com és les Gavarres. Però d'això, ja en parlarem més endavant.

“Hem de vetllar per aquest bosc que ens ofereix aquesta riquesa d'espècies”

Adrià Compte

ConCiència

Mari Pepa Colomer: Obrint portes al cel

Escrit per Pau Taberner

44

No els va ser fàcil l'enlairament, però, quan ho van fer, van volar com ningú. La història de les dones en l'aviació és plena de grans noms i de proeses. A les aviadores no els ha faltat ni el coratge, ni la devoció, ni l'amor per al vol. Ni tampoc la passió ni aquell punt de bogeria i de pur plaer que marca a les grans figures.

La Mari Pepa Colomer va néixer el 31 de març de l'any 1913 a Barcelona. Ja de ben petita la passió pel vol la portava a experimentar i a tenir més d'un ensurt... als set anys a la Pepa se li va acudir agafar un paraigua obert i va decidir llençar-se a "volar" des del segon pis on vivia al carrer Príncep d'Astúries de Barcelona. El resultat com podeu imaginar va ser nefast, les dues cames trencades però la dèria i la passió per volar intactes.

El seu pare, Josep Colomer, industrial tèxtil de caràcter marcadament liberal, havia encoratjat la noia a aconseguir el seu somni. Va ser ell el seu millor còmplice per iniciar-se en la seva passió. Amb el suport del seu pare, Colomer va convèncer Josep Canudas, màxim responsable de l'aeròdrom Canudas, i es va convertir en la primera alumna dels cursos d'aviació.

Per poder pilotar un avió de passatgers va haver de fer 50 hores. Com que no les podia pagar, els mecànics de l'aeròdrom li van donar un cop de mà. Cada vegada que reparaven un avió li demanaven a ella que el provés.

Així va completar les hores que es requerien per obtenir el preuat títol. L'examen final consistia a realitzar un aterratge a l'aeròdrom de Sabadell, però de nit. Com que no hi havia llums, els amics de Colomer van aparcar els cotxes al llarg de la pista per il·luminar-la.

El 19 de gener Mari Pepa va aconseguir la llicència oficial de pilot amb només 18 anys. La notícia va sortir publicada a primera pàgina de La Vanguardia. Una portada espectacular amb la qual la societat catalana, en general, i la seva mare, en particular, es va assabentar que la seva filla havia anat d'amagat a classes de vol. Una anècdota que ens transmet l'energia vital i el caràcter alegre de la Mari Pepa, és la foto que es va voler fer amb un paraigua parodiant el seu accidentat salt de paracaigudista quan només tenia 7 anys.

Quan va esclatar la Guerra Civil, Colomer va ser reclutada per la Generalitat de Catalunya. Li van encarregar tasques de propaganda, d'entrenament de pilots de combat i de transport de ferits de guerra.

Aquesta última tasca, molt delicada, Colomer la portava a terme amb el model d'avió que la va convertir en heroïna i que dominava millor que ningú, el Havilland Dragon, el més gran que tenien els pilots de la Generalitat. No obstant això, volava a una velocitat de creuer de 170 quilòmetres per hora, molt més lent que els ca-

ces enemics. L'única manera d'evitar-los era volar baix, com més a prop de terra millor. El perill eren els cables i obstacles del terreny, però precisament per això cap enemic volia empaitar Mari Pepa Colomer. Colomer va ser instructora dels alumnes de l'Acadèmia de l'Exèrcit Popular espanyol en la maniobra del mig 'looping', "la millor manera de fugir quan et persegueix un caça enemic", segons explicava.

Amb la desfeta republicana Colomer va haver d'emprendre el camí sense tornada. Ho va fer amb el també pilot Josep Maria Carreras, que havia sigut el seu professor de vol i amb qui es va casar i va tenir dos fills. Quan va morir, al comtat de Surrey, al sud de Londres, es va recordar una de les seves frases més repetides: "La guerra va acabar amb tots els meus somnis, i ja mai més no he tingut cap contacte amb l'aviació".

Dades d'interès

Ajuntament de Quart

Tel. 972 46 91 71
Plaça de la Vila, 2
www.quart.cat
ajuntament@quart.cat

De dilluns a divendres
de 8 h a 13.30 h.

Serveis Socials

Educador Social Sr. Jordi Barniol
Dilluns i dimarts de 8 h a 15 h.
Dijous de 8 h a 12 h.

Treballadora Social
Sra. Gemma Bragnolí
Dimarts, dijous i divendres
de 8.30 h a 15.30 h. Per demanar
visita trucar al 972 20 19 62

Biblioteca Miquel Pairolí

Tel. 972 46 90 73

C/Tren, 49 <http://www.bibgirona.cat/biblioteca/Quart/contents/137-presentacio>

Matins: Dimarts i dijous
de 9.00 h a 13.00h.

Tardes: De dilluns a divendres de
16.30 h a 19.00 h.

Pavelló poliesportiu

Tel. 972 46 87 84
C/Modèguer, 38
De dilluns a divendres de 17 h a 21 h.

Serveis tècnics

Tel. 972 46 91 71
ajuntament@quart.cat
Dilluns a divendres de 12 h a 14 h.

Jutjat de pau

Tel. 629 51 69 95
Dijous de 9 h a 14 h.

Ràdio Quart FM (IQuart FM 101.0)

Tel. 972 46 87 81
Plaça de la Vila, 1
radio@quart.cat

Parròquia

Tel. 972 46 90 83 (Quart)
Tel. 972 21 18 63 (Palol d'Onyar)

Llar d'Infants La Baldufa

Tel. 972 46 81 17
C/ Escoles, 9 <http://baldufaquart.wixsite.com/baldufa>
baldufa.quart@gmail.com

Escola 9d4t

Tel. 972 468 344
C/ Mas Ferriol, 1-3
<http://agora.xtec.cat/escola9d4t/b7009242@xtec.cat>
Denúncies casos de Bulling
Tel. 900 01 80 18

Escola Santa Margarida

Tel. 972 469 381
C/Tren, 60
www.xtec.cat/ceipstamargarida/b7002922@xtec.cat

INS Vilablareix

Tel. 972 406 005
C/ Marie Curie, 1 17180 Vilablareix
<https://sites.google.com/insvilablareix.cat/insvilablareix/inici>

Elecnor

(incidències enllumenat municipal)
Tel. 900 10 20 64

Urgències

Tel. 112

Prodaisa

(incidències aigua municipals)
Tel. 972 202 078

Institut d'Assistència Sanitària (IAS) Consultori de Quart

Demana hora T. 93 326 89 01
Per demanar hora urgent, trucar al
consultori: T. 972 18 90 45

Per urgències fora d'horari:
Centre d'atenció primària de Cassà
de la Selva: C/ Bassegoda, 11
17244 Cassà de la Selva
T. 972 46 38 83

Per emergències vitals trucar al 061
Per demanar hora per internet:
www.ias.cat

Correus Quart

Crta. Girona, 27
Horari: De dilluns a divendres,
de 8.30 h a 10.30 h.

Pastafang

Pastafang N°6

Hola sóc en *Pastafang!*

Aquesta vegada us vull parlar d'una excursió que podeu fer pels voltants del nostre poble i que segueix els llocs a on l'escriptor Miquel Pairoli li agradava anar.

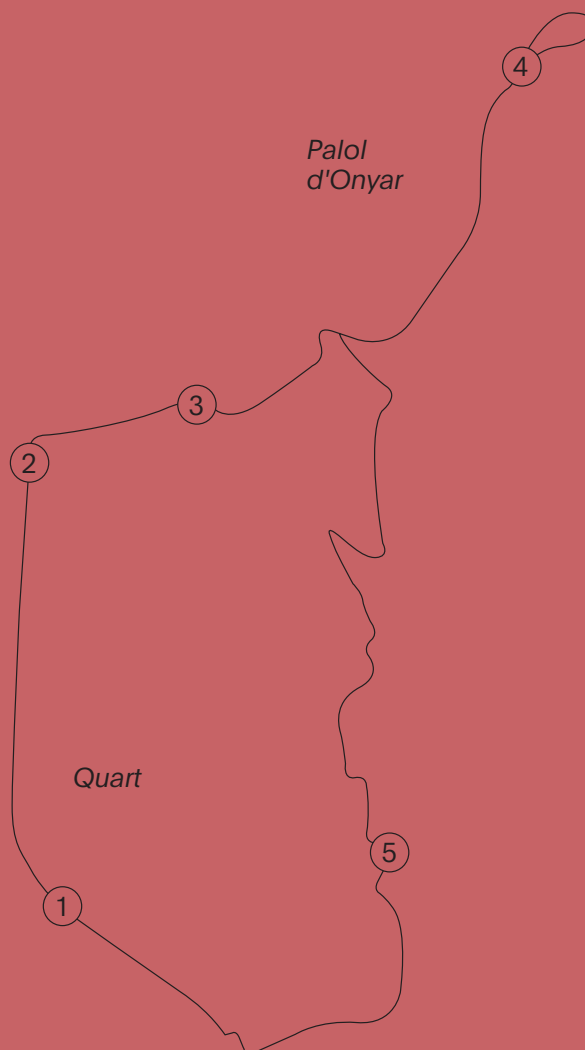
La ruta és un recorregut d'uns set quilòmetres, entre Quart i Palol d'Onyar, que passa pels indrets on va viure Pairoli i que li van servir per inspirar-se per alguns dels seus escrits.

La ruta consta de cinc punts. S'inicia davant del Museu de la Terrissa de Quart i transcorre per la Via Verda cap a Palol d'Onyar. La primera parada se situa al banc del Roure de la mateixa Via Verda, a la vora de Cal Moliner. Després, la caminada segueix fins el segon punt que és la casa de l'escriptor. Travessa la carretera i arriba fins el tercer punt al Castell de Palol i l'Església de Sant Sadurní. El següent punt segueix fins el cementiri de Quart, per acabar un altra vegada al Museu de la Terrissa.

El temps estimat per fer aquesta volta és d'unes dues hores i cada any, el diumenge deprés de les Fires de Girona, s'organitza una sortida en grup seguint la ruta i fent lectures a cada indret assenyalat.

Si la feu sols podeu informar-vos en els panells que hi ha al llarg del recorregut i podeu portar algun dels dietaris d'en Miquel Pairoli, com Paisatge en flames, L'enigma i Octubre, per llegir, on descobrireu molts d'aquestes indrets que va descriure observant el paisatge.

Bona ruta i fins aviat!

1 La bòbila	4 Església de Palol d'Onyar
2 El banc del Roure	5 Església i cementiri de Quart
3 Can Pairoli	

Segueix-nos al compte de l'App **Wikiloc** a l'usuari *Revistacelre* per poder seguir aquesta ruta

En el següent codi QR pots accedir directament a aquesta ruta.

AJUNTAMENT DE QUART